

MUNDBIND

71

Hvilke samtidige begivenheder tror eleverne, at de selv ville fortælle om til fremtidens skoleklasser? Det at angribe historien fra den anden ende kan sætte sving i nogle tanker om, hvad historie egentlig er, og belyse, hvordan historieskrivning ikke bare er fortællinger om gamle dage, men også er en fortsat aktiv proces. Eventuelt kan diskussionen benyttes som springbræt til et forløb om begivenheder, der i fortiden sås som vigtige, men som ikke tillægges megen vægt i historiebøgerne i dag, eller om begivenheder, der engang virkede som ubetydelige, men som i dag betragtes som skelsættende.

Diskussionen har sjældent været så relevant som i 2020, hvor de fleste museer og arkiver er enige om, at coronapandemien er en vigtig historisk begivenhed, som skal dokumenteres gennem indsamling af genstande, billeder og beretninger. Nogle museer efterspørger konkrete genstande: Mundbind, akrylplader eller nemlig.com-poser. Medicinsk Museion stiller i stedet det åbne spørgsmål: Hvilke genstande synes I ville være relevante at bevare? Kun Nationalmuseets forskere var forsigtige i deres udmeldinger i starten af pandemien: Vi ved ikke endnu, hvilke genstande vi vil komme til at se som karakteristiske.

Mundbindet kunne være et bud på en historisk genstand fra coronapandemien i 2020, men dets historie går tilbage til slutningen af 1800-tallet, hvor nogle kirurger blev opmærksomme på vigtigheden af at holde

operationssår fri for bakterier i forlængelse af Pasteurs videnskabelige gennembrud. En af infektionskilderne var kirurgens egen udåndingsluft. De første mundbind var fremstillet af "et stykke gaze bundet med tråd til operationshuen, og (mundbindet) slynger sig over ansigtet for at dække næse, mund og skæg" (1897). Det kirurgiske mundbind slog igennem i mellemkrigstiden.

Under et pestudbrud i Manchuriet i 1910 og den spanske syge 1918-19 blev mundbindene også anvendt nogle enkelte steder udenfor operationsstuerne. Her var formålet at beskytte den, der bar masken, mod sygdom.

I 1960'erne blev engangsmundbindet af syntetiske fibre markedsførende og udkonkurrerede stofmundbindet, der skulle steriliseres fra gang til gang. Det var netop afhængigheden af importerede engangsmundbind, der kastede mange lande ud i en 'mundbindskrise', da coronapandemien startede i foråret 2020.

Bed eleverne diskutere, hvilke genstande de ville indsamle, hvis de skulle formidle corona-krisen til eftertiden.

LITTERATUR

Bruno J. Strasser og Thomas Schlich: A history of the medical mask and the rise of throwaway culture. The Lancet 2020
Dansk Sygeplejehistorisk Museum: Værnemidler under den spanske syge, dsr.dk

HVORNÅR
Globalisering

HVORDAN
Klasse-
undervisning

HVORFOR
Mundbindet
belyser historien
som en aktiv
proces. Evt.
samarbejde
med biologi om
pandemier

ARBEJDSARK
Teknologi,
beklædnings-
genstande

ALTERNATIVER
Klassens egne
forslag

HVORFRA
Lad eleverne
selv medbringe
genstandene

HISTORISKE
70
GENSTANDE

SE MANGE FLERE GENSTANDE
TIL HISTORIEUNDERVISNINGEN
I BOGEN

WWW.FORLAGETCOLUMBUS.DK